

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 3

от извънредно заседание, състояло се на 9.01.2003 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Анна Хаджиева, доц. д-р Лилия Райчева, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Райчо Райков, Тома Иванов, Юлиана Тончева.

ОТСЪСТВАЛИ: доц. Георги Лозанов, Стефан Димитров

ДНЕВЕН РЕД:

1. Обсъждане на правомощията на Председателя на СЕМ да подписва заповеди за мониторинг на оператори.
2. Обсъждане на предложенията за работата на СЕМ и разпределението на ресорите.
3. Разглеждане на отчет от БНР относно изразходваните от БНР средства за създаване и изпълнение на български музикални и радиодраматични произведения в съответствие с разпоредбата на чл. 71, т. 1 от ЗРТ.
4. Докладна записка от Б.Шабански относно искане от ЕТ “Георги Николов Джордани” – гр. Ботевград за откриване на процедура по лицензиране на регионална радиостанция за региона на Ботевград и искане от “Кей-Ес-Ви-Сат” ООД – гр. Банско за издаване на регистрация за осъществяване на телевизионна дейност.
5. Становище от Стефан Красимиров относно смисъла на понятията “лична неприкосновеност” и “личен живот”, употребени съответно в чл. 10, ал. 1, т. 4 и в чл. 16 от ЗРТ.
6. Докладни записки от Златка Георгиева относно издаване на наказателно постановление на БНТ и “Телевизия Седем дни”.
7. Проект за отговор на писмо от Румен Хинов и Тодор Тодоров относно жалба срещу предаването “Искрено и лично” по Би Ти Ви.
8. Писмо от Фондация “АКСЕС – София” във връзка с проекта “Антикорупционна група за натиск”, финансиран от Фондация Отворено общество – Будапеща.

Начало на заседанието 11,00 часа, водено от Райчо Райков-Председател на СЕМ, протоколист - Татяна Даскалова.

Доц.д-р Лилия Райчева предложи в допълнителна точка да докладва за хармонограмата на ЕПРА. СЕМ трябва да вземе отношение по срещата на ЕПРА на 8 и 9 май 2003 година. Доц.д-р Райчева допълни, че ще информира членовете и за въпроси около бюлетина.

Доц.д-р Пешева предложи точките 7 и 8 да влязат в точка “Разни”, защото са текуща кореспонденция.

Председателят на СЕМ уточни, че точка 8 е по повод писмото от “АКСЕС-София” и е важна.

Със 7 гласа “за” СЕМ прие така предложениия дневен ред с допълненията в него.

ПО “ПЪРВА” ТОЧКА:

Райчо Райков каза, че е информирал Съвета относно заповедите за мониторинг и писмата, които са изпратени във връзка с това. Докато средствата за регионален мониторинг достигнат до СЕМ и за да се напомни, че Съветът съществува на основание на своите правомощия СЕМ би могъл да изисква касети със записи от радио и телевизионни оператори на принципа на сравнително случаен подбор без да се извършва същински мониторинг, а само касети със записи от онези части от техните програми, където се очаква, че би могло да има нарушение. В случая това са градовете: Враца, Видин и Монтана. Нека операторите да знаят, че СЕМ може да не ходи там, но Съветът може да изиска те да изпращат материалите си и да бъдат мониториранни. Това не означава непременно наказани. Според доц. д-р Пешева председателят на СЕМ е извършил нещо нередно за това, че не е информирал Съвета. Райков каза, че два пъти е информирал членовете на СЕМ за тези резултати. Предупредил е, че ще предприеме подобни действия и тогава никой от СЕМ не е реагирал и не е казал, че се превишават права. Заедно с началниците на отделите “Мониторинг” и “Лицензии” са разгледани радиата с политематичен профил, както и кабелните телевизии с политематичен профил в тези три региона. Касетите са получени и вече се извършва мониторинг. До този момент Райков сподели, че няма сведения за актосъставяне и някакви предприети административнонаказващи действия. Председателят на СЕМ каза, че ако Съветът прецени, че не би следвало да изпълнява тези си функции той ще приеме това, макар че веднъж членовете са изказали съгласие. Следващите писма до Русе, Плевен, Разград, Търговище и Силистра не са изпратени, за да продължи проверката на тези радиа и телевизии в северна България. Нека СЕМ да прецени дали председателят би могъл да прави това и дали не превишава правата си.

Доц.д-р Пешева каза, че е поставила този въпрос само и единствено от принципиална гледна точка. Най-вече поради обстоятелството, че практиката на Съвета през изминалата една година е била винаги регионален мониторинг на определен оператор.

Райчо Райков каза, че това не е същински регионален мониторинг.

Доц.д-р Пешева уточни, че всяко изискване на касети и преглеждане от експертите от отделите “Мониторинг” за спазване на основните изисквания заложиени в закона е вид мониторинг. Този мониторинг може да се интересува дали закона се спазва в раздела за реклама и спонсорство, в раздела свързан с процентите в отделните параметри на програмните лицензии и т.н. Всичко, което преглеждат експертите е вид мониторинг. Нейното възражение е принципиално. Правомощията на председателя на СЕМ са: той може да подписва подобни заповеди, но такава точка в дневните редове през последните месец и половина не е имало. Добре е да има такава точка в дневния ред в едно от следващите

заседания, за да се реши когато се прави регионален мониторинг, какъв ще бъде регионалният принцип, чисто географски. Какъв ще бъде принципа на медиите, които ще се следят: радиостанции, телевизионни станции, кабелни, ефирни оператори. Дали СЕМ ще извършва мониторинг, тъй като много дълго СЕМ е взимал решение за регионални видове мониторинг по спазване на изискванията заложили в програмната лицензия. Съветът е колегиален орган и като такъв, когато се прави регионален мониторинг има точка в дневния ред и се взема решение на СЕМ. Няма такъв случай през изминалата една година да е направен мониторинг на "Майа", "Бимако" и т.н без да има решение на СЕМ. Лично за доц.д-р Пешева това е в общи линии заобикаляне принципа на колегиалност. СЕМ трябва да започне един голям принципиален разговор, как ще се изискват тези касети. Дали е достатъчно ефективно да се изиска един ден от програмата в рамките на осем часа. Дали това не е само в рамките на превенцията и доц.д-р Пешева е съгласна с председателя дали това е мониторинг, дали това е само наблюдение. Нека СЕМ да направи един голям разговор. Нека СЕМ да прецени как от тук нататък чисто географски, чисто съдържателно ще прави тези наблюдения или ще изисква тези касети. Какви цели си поставя Съветът? Доц.д-р Пешева отново припомни, че е поставила този въпрос като изхожда единствено от принципите на колегиалността. Те са, че решава единствено Съветът. Председателят ръководи заседанието, той дава лицето на СЕМ, но решава Съветът професионалните въпроси. Иначе председателят има правомощията да подписва всичко и това е заложило в самия закон.

Тома Иванов каза, че няма спор по отношение на това дали трябва СЕМ да прави регионален мониторинг или не. Досега не е правен такъв мониторинг и по обективни и по субективни причини. Тревогата на доц.д-р Пешева е продиктувана от това, че председателят е подписал тези заповеди-писма без да има решение на СЕМ. Да, СЕМ е колегиален орган, но според Иванов по никакъв начин не са иззети правомощията на Съвета и не си е превишил председателят правата с изпращането на тези писма. Тома Иванов каза, че е напълно съгласен с Райчо Райков, че е добре да се покаже, че СЕМ съществува не само в София и занимавайки се не само с БНТ и БНР, от време на време с bTV и "Нова телевизия", а и с всички останали над 100 радио и телевизионни оператори. Самият факт, че СЕМ се обръщат към тези оператори и те са изпратили касети показва, че те са реагирали абсолютно адекватно на това желание. Наистина такива напомняния, че СЕМ съществува допринасят за затвърждаване и повишаване авторитета на СЕМ. Иванов смята, че няма нищо тревожно и страшно, ако в последствие председателят информира, че е предприел такива действия. Нещо повече, от време на време е полезно председателят първо да подготвя такива заповеди или писма за мониторинг, а след това да информира. Едно предварително обсъждане дава възможност за изтичане на информация и за подготовка на съответните оператори и реакция не такава, каквато би се получила при положение, че те са изненадани от една подобна проверка. Председателят с нищо не е превишил правата си и нищо лошо не е направил. Ако и в бъдеще има подобни действия нека в последствие членовете на СЕМ бъдат информирани къде са изпратени такива писма и какви са резултатите от проверките.

Анна Хаджиева сподели, че също не смята, че е нарушен принципа на работата на колегиалния орган. Още повече, че имаше заседание в което СЕМ е взел принципно решение да се подложат на мониторинг регионалните и местни радиостанции и телевизионни оператори. Така, че това не е ставало без участието и знанието на целия Съвет. Принципен е въпроса обаче това решение за изпълнение на програмните лицензии на радио и телевизионните оператори върху колко дълъг мониторинг ще се основава, защото е имало прецедент с едно радио. Сочи се очевидно от наблюдаваното време, че не се изпълняват параметрите на програмните лицензии, а изводът е бил точно обратното. Това означава, че на отдел "Мониторинг" не им е давало "сърце" да кажат не се изпълнява програмната лицензия, защото наблюдаваният период е бил твърде малък. Хаджиева предложи да се подготви списък на регионите и последователност в която ще се извършва мониторинга. След което цялата оперативна работа да се извършва без знанието на СЕМ. Още през 2002 доц.д-р Райчева е предложила да се направи преглед на изпълнение на програмните лицензии на местните и регионалните радиа и телевизии. В Пловдив има чалгаджийска радиостанция, която е спечелила като културна програма.

Юлиана Тончева каза, че в случая не може да се говори за нарушение, защото изпращането на писма с искане за информация е нещо напълно нормално. Дори и отдел "Мониторинг", когато преценят че нямат никаква информация за някой оператор биха могли да изпратят подобно писмо с цел събиране на информация. Друг е въпросът, че Тончева има известна забележка относно това, че "информирането на СЕМ би довело до изтичане на информация и за това не бива да се прави". Ако има изтичане на информация означава, че трябва вътре в Съвета да се вземат мерки. Не би следвало да бъде практика някакви превантивни мерки да се правят целенасочено без СЕМ да има информация. От една страна е добре да има едно принципно решение и да се изработи план-програма относно този регионален мониторинг, за да може за в бъдеще да няма подобни забележки и спорове. Юлиана Тончева каза, че не е склонна да се съгласи с това, че трябва да се изпращат писма превантивно и целенасочено да не бъде информиран Съветът за това. Тя не е съгласна с това, че поради изтичане на информация да се прави нещо "зад гърба" на Съвета и постфактум той да бъде информиран.

Мария Стефанова каза, че регионалният мониторинг трябва да се планира не само заради работата на Съвета и на експертите, а и заради самите оператори. За по-голямата част от тях това е голямо натоварване-касети, презаписи и т.н.

Юлиана Тончева каза, че ако някой поиска допълнителна информация от член на Съвета и той не е информиран, това не съдейства за издигане на авторитета на СЕМ.

Мария Стефанова каза, че категорично е за превенция и да се осъществява наблюдение или мониторинг.

Тома Иванов каза, че превенция по спазване на закона е фактът, че СЕМ съществува.

Доц.д-р Райчева сподели, че по принцип е доволна от тази дискусия. Може и малко да е закъсняла, но вероятно тези въпроси възникват и от това, че

Съветът няма разяснен регламент. Членовете се дразнят, може би и справедливо от контакти-формални или не които се извършват извън тази зала. В частност доц.д-р Райчева се е подразнила, когато и се е обадил журналист, за да обясни тя своя вот по време на самото заседание. Оказало се че информацията отива в Комисията по медии, след което другаде и след това до съответния журналист. Целият този ход е извървян за десет минути. Факт е, че понякога се създава напрежение за тази нерегламентирана комуникационна дейност, която се извършва. Може би трябва да се проведе такъв разговор, но от друга гледна точка тъй като СЕМ е колегиален орган, не означава, че всички 9 човека трябва да вървят в купом и да бъдат неотлъчно заедно. Трябва членовете да бъдат малко по-либерални и не толкова ревниви към дейността на всеки един в момента, в който някой от тях събира някаква информация. В същото време е добре тези контакти по някакъв начин да се съобщават. Този механизъм трябва да се отработи. Относно регионалния мониторинг е хубаво, че по един или друг начин той е започнат. Трябва обаче да се направи някакъв план, който да следва един след друг регионите. Очевидно във всеки регион ще се видят какви са операторите. Първо, да се направи фокусиран мониторинг, успоредно с проверка на лицензионните документи. Да се огледа механизма как да се проверят лицензионните документи на базата на мониторинг. Тогава СЕМ би могъл да подготви схема. Това е с цел да се огледат тези оператори, при които се изисква по-бързата намеса от страна на СЕМ.

Доц.д-р Пешева каза, че това е изключително добра идея да започне регионален мониторинг по спазване изискванията на програмните лицензии на радио- и телевизионните оператори. Това е тежка работа и възниква въпросът, дали няма да са необходими още експерти при този мониторинг. Такъв вид мониторинг трябва да се провежда в рамките на един месец. Понякога отделните параметри се изпълняват на годишна база, други се изпълняват на месечна база, други на седмична. При радиомониторинга е дебатирано че понякога и данните от двуседмичен мониторинг не са достатъчно представителни. Не винаги въз основа на такъв мониторинг може да се извърши санкция. В зависимост от всеки конкретен случай трябва да се извършва мониторинга.

Мария Стефанова каза, че графикът на радиомониторинга е много облекчен и специално за мониторинга на регионалните радиостанции експертите ще се справят много лесно. За София е назначен мониторинг за следващия месец върху всички информационни станции. Музикалните станции се слушат през няколко седмици.

Тома Иванов сподели, че не е необходим мониторинг по спазване на лицензията. Достатъчно е да се вземе програмната схема, като след това по преценка може да се извърши мониторинг. Има програмни схеми, които категорично се различават от лицензиите на операторите.

Юлиана Тончева каза, че има нещо много положително и в предложението на Тома Иванов. В известен смисъл изпращането на писма до операторите в отделните региони е израз на грижа на Съвета и заявка за присъствие и изпълнение на ангажиментите. От тази гледна точка в плана-програмата свързана с работата по мониторинг върху цялата страна би следвало да се добавят и посещения в определени райони.

Райчо Райков сподели в заключение, че очевидно се касае за едно недоразумение. При изпращането на писмата до операторите председателят на СЕМ е бил воден от желанието за превенция. Мониторингът трябва да продължи заедно с така наречения фокусиран мониторинг, но съобразявайки с възможностите на отделите “Мониторинг”. За да се установи нарушение трябва да се извършва мониторинг. На този етап с тези средства и човешки ресурси с които разполага, СЕМ не може да извършва пълноценен мониторинг.

Доц.д-р Пешева допълни, че заедно с доц.Лозанов и Мария Стефанова ще подготвят докладна за развитие на мониторинга.

СЕМ реши да се изискват касети на принципа на случаен подбор и председателят редовно да информира членовете за изпратените писма и установени нарушения.

ПО “ВТОРА” ТОЧКА:

СЕМ уточни разпределението по ресори на всеки от членовете.

Доц.д-р Райчева отговаря за международната дейност, за ЕПРА, за контактите с Министерство на културата, бюлетина, за уеб страницата.

Мария Стефанова- БНР, радио-мониторинг, международна дейност.

Доц.д-р Маргарита Пешева –БНТ, телевизионен мониторинг и бюлетина.

Доц.Лозанов – лицензии и регистрация и бюлетина

Тома Иванов – финанси и авторски права

Райчо Райков – правни проблеми, контакти с държавните институции, уеб страницата, бюлетина, издателската дейност на СЕМ.

Юлиана Тончева - говорител-пресинформация, международна дейност, телевизионните оператори

Анна Хаджиева – лицензии и радио-мониторинг

Председателят на СЕМ запозна членовете с графика за провеждане на срещи и заседания до края на месец януари, както следва: на 10.01.среща с КРС, на 13.01.- заседание, 17.01.- пресконференция с журналисти и оператори, 20.01. приемане на становище за опознавателните знаци.

Доц. д-р Райчева предложи да се даде пресконференция за приоритетите на СЕМ в близките 3 месеца. Тогава може Съветът да обяви своето намерение за национална програма за защита моралното и психическо здраве на подрастващите.

Мария Стефанова предложи да се организира кампания за защита правата на детето, като тя бъде основата на разработването на една програма. СЕМ да обяви, че това ще бъде обществена кампания която ще събира всякакви мнения и ще участват различни институции.

Доц.д-р Райчева уточни, че по важно е да се определят начините по които ще се извърши тази защита на детето. Целта на пресконференцията на СЕМ е предварително да се постави не само този въпрос, но и много други проблеми. Един от проблемите е с финансирането, другият с тарифата, както и проблема със спрялото лицензиране.

СЕМ реши Мария Стефанова и доц.д-р Лилия Райчева да бъдат координатори за инициране на кампания за защита на моралното и психическо здраве на подрастващите.

Доц. д-р Пешева сподели, че предложението на Мария Стефанова е много добро и Съветът би могъл да се включи като изпрати писма до големите национални оператори, до градските телевизии, до радиостанциите, за да стартира кампанията. Държавната агенция за превенция срещу наркоманията също възнамеряват да стартират подобна кампания и са се интересували дали СЕМ би оказал подкрепа.

Тома Иванов каза, че подкрепя участието на СЕМ в тези кампании, но същевременно трябва да се прояви деликатност, за да не обвинят Съвета, че излиза извън правомощията си и се намесва по някакъв начин в програмната и редакционна независимост на радио и телевизионните оператори. Това трябва да се организира под формата на дискусия. Приносът на СЕМ ще е в това, ако успее да привлече големите оператори в подкрепа на тези инициативи.

Доц.д-р Райчева сподели, че това наистина не е в отговорностите и преките задължения на СЕМ. Асоциацията “Родители” и инициативата “Анти дрога” би могло да бъдат подкрепени от Съвета. След което Съветът да излезе със законодателно предложение.

Анна Хаджиева добави, че самите оператори трябва да бъдат мотивирани за такава кампания.

Райчо Райков уточни, че СЕМ няма законодателна инициатива, но чрез Комисията по медиите и Комисията по младежта и спорта може да иницира такова предложение. Те трябва да огледат доколко ограниченията в излъчването на реклами и предавания застрашаващи моралното, психическо и физическо развитие на подрастващите не противоречи на либералните норми на Европейския съюз. Именно в трите протокола на Европейската комисия е описано: “в случай, че всяка присъединила се към Конвенцията страна реши, то тя може да използва по- рестриктивните норми”. Райков конкретно каза, че по въпроса за сигнализацията има предложение да се използва кръгче в което са вписани годините 14, 16, 18.

СЕМ реши на 17.01.2003 година да проведе пресконференция с журналисти и оператори по въпроса за сигнализацията с конкретни предложения.

Председателят на СЕМ информира Съвета за среща с Живко Иванов от Асоциацията на телевизионните продуценти на която е проявено желание да се разгледа въпроса с авторските права.

СЕМ реши да се подготвят писма за уредените авторски търговски права до 13.01. и на 15.01. да се проведе работна среща по тези въпроси.

Тома Иванов представи план за работа за първото тримесечие. Първата и най-важна среща е с Комисията по медии по въпроса за лицензирането. Независимо какъв е резултата от тази среща Съветът е длъжен да информира обществеността до къде е стигнал процеса на лицензиране и регистриране. Втората среща е с Министерство на финансите и със съответните отдели в Министерски съвет, за да се уточни защо въпроса за тарифата за регистрационни и лицензионни такси не се предвижда. В момента поради липса на тази тарифа

всички радио и телевизионни оператори работят в сферата на така наречената сива икономика, тоест без да плащат такси. Само в бюджета на СЕМ поради тази причина не са влезли най-малко 105 000 лева.

Райчо Райков уточни, че КРС до един момент са събирали тези такси по утвърдена тарифа и те най-добре могат да дадат такава справка за изминалата година.

Тома Иванов каза, че не е толкова значителна сумата, която е пропуснал да събере държавният бюджет. По-важно е че иначе създаваме правила и ред в държавата, в частност СЕМ ги създава в електронния сектор. Факт е, че радио и телевизионните оператори работят в сферата на сивата икономика поради небрежност на самата държава. Това са двете най-важни задачи на СЕМ през цялото тримесечие. На трето място Иванов предложи да влезе в плана да се извърши комплексна проверка на произволно избрани оператори от страната - 5, 6, 7 или 8. В тази проверка освен членове и експерти от СЕМ да се поканят да се включат експерти от КРС, от Министерство на културата, от икономическа полиция и отдела по спазване на авторските права. Тази проверка да бъде оперативна. Целта е да се направи преглед по спазването на лицензиите – програмни, далекосъобщителни и документи за регистрация, крива от програми на кабелни оператори, спазването на продуцентски, авторски и търговски права. Не на последно място техническите средства с които операторите реализират и разпространяват програмите си. Това ще е и проява на функцията на СЕМ за защита интересите на потребителите. Техническите средства с които работят предимно кабелните оператори до голяма степен имат връзка и със спазването и на авторските права. Ако те работят с професионални носители те няма да могат да разпространяват пиратски касети на филми, концерти и програми. Ще се съблюдава и спазването на рекламните правила, програмни схеми и други. Звучи много амбициозно, но ако се състави кратка и стегната методика тази проверка може да се осъществи за не повече от ден, ден и половина на един оператор.

Райчо Райков добави, че това ще стартира от месец февруари и не е задача само за този месец.

Анна Хаджиева предложи да се огледа регионален, местен и национален оператор и определенията за тях, когато се прави процедурата за комплексната проверка. Доц.д-р Райчева е повдигала въпроса, защо наричат себе си национални кабелните оператори. Ако те спазват изискването на становище на НСРТ за 60% покритие от населението в този случай кабелните оператори трябва да излязат с реалната цифра на абонатите си. В този смисъл трябва да бъдат привлечени и експерти от данъчната администрация, защото това е свързано и с плащането на данъци. Преди това СЕМ трябва да препотвърди становището си относно определението за регионален, местен и национален оператор.

Доц.д-р Пешева сподели, че напълно подкрепя предложението на колегите и това е едни от големите проблеми пред които се изправя медийната регулация в България. Реалните абонати, които имат кабелните оператори са около 1 200 000. В България се плащат данъци върху 400 000 абонати. Потребителският комитет е решил, че приема, че 52% е кабелизирането на домакинствата в България. Според националния статистически институт цифрата е 47%. Динамиката е много голяма, а от това зависи рейтингите на отделните

телевизионни оператори. Това е въпрос на рекламни стратегии, на маркетинг. Ако СЕМ се опита и успее да извади на "светло" броя на абонатите на кабелните оператори това ще бъде много голям успех за регулаторния орган. За плана за тримесечието доц.д-р Пешева поставя въпроса дали Съветът отново трябва да актуализира предложението си за поправка на член 102, алинея 2 и член 105, алинея 3 от ЗРТ, които са свързани с условията и критериите за изработване на тарифа и възможностите на БНР и БНТ да се лицензират за програмна дейност по реда на ЗРТ без търг или конкурс. Стои въпроса, който повдигат някои оператори, че СЕМ е получил едва ли не незаконно финансиране, понеже главата "Финансиране" по същество е изтекла в 2002 година и в същност би трябвало през 2003 година 50% от бюджета да има финансиране за БНР, БНТ и СЕМ. Двама оператори вече поставят въпроса и сигнализируют за незаконно финансиране на БНТ и на БНР.

Райчо Райков уточни, че това финансиране е законно, но въпросът е доколко то е съотносимо към закона за съставяне и изпълнение на единния държавен бюджет.

Доц.д-р Пешева допълни, че понеже отговаря за ресор "Мониторинг" предлага СЕМ в първите три месеца наистина да помисли за повишаване квалификацията на експертите в двата отдела. Това да стане чрез дискусии, лекции или работни срещи най-вече относно прилагането и на българското и на европейското медийно законодателство. Доц.д-р Пешева предложи още да се възстановят седмичните обсъждания на медийни казуси с участие на членове на СЕМ и на експерти от отделите "Правен" и "Мониторинг". Да се разшири регионалният мониторинг. Да се разпределят новите щатни бройки, като за техническия мониторинг бъдат назначени още двама експерти.

Председателят на СЕМ уточни, че според разбивката на бюджета не са получени новите щатни бройки.

Мария Стефанова каза, че още в началото на месец декември е обсъждан въпроса с мониторинга по идея на доц.д-р Пешева. Стефанова възразява срещу тези срещи с експертите, които заедно с доц.Лозанов са провеждали всяка сряда. Има основание да се смята, че експертите се притесняват да обсъждат конкретни казуси, защото по този начин може да им се повлияе да вземат едно или друго решение за съставяне или не на акт. Изхождайки от тази гледна точка Стефанова смята, че би било по-разумно експертите да се обучават по друг начин, да им се даде възможност за срещи с юристи или семинари.

Доц.д-р Райчева каза, че ще предложи на СЕМ две програми за такива семинари. Ако те се приемат, с участието на ръководител на отдели и членове на СЕМ те да бъдат осъществени. Един от проблемите, който може да бъде решен е ако в този семинар бъдат изведени и класифицирани най-драстичните или най-често срещаните случаи от практиката по които НСРТ или СЕМ са се прознесли. Друг семинар, който може да бъде организиран е за медийните журналисти, които отразяват дейността на СЕМ. За тях би било полезно да проследят генезиса на самите дейности на отделите в СЕМ. Например процеса на съставяне на един акт или защо СЕМ не може да спре рекламата на водка Xtaz.

ПО “ТРЕТА” ТОЧКА:

Председателят на СЕМ запозна членовете с отчет от БНР относно изразходваните средства за създаване и изпълнение на български музикални и радиодраматични произведения в съответствие с разпоредбата на член 71, т.1 от ЗРТ.

Тома Иванов цитира текста на член 71, т.1. “БНР отделя за създаване и изпълнение на български музикални радио произведения не по-малко от 5/100 от субсидията си.” Общият брой е 55 на създадените радиопиеси, приказки за деца и сериали за 2002 година от БНР.

СЕМ прие за сведение отчета на БНР.

ПО “ЧЕТВЪРТА” ТОЧКА:

Шабански докладва за искане за лицензиране на регионална радиостанция на ЕТ “Георги Николов Джордани” - град Ботевград. Процедурата не може да бъде открита поради изискването на ЗРТ да бъде приета Стратегията от Народното събрание.

СЕМ реши да отговори с писмо на заявителя.

Другото искане е от “Кей-Ес-Ви-Сат”ООД - град Банско, който е бил два пъти уведомен за констатирани пропуски и недостатъци в искане за регистрация на кабелно разпространение на програмата. На 19.12.2002 г. е получил писмото от СЕМ и до този момент няма отговор от дружеството. По член 111, ал.2 не е спазен седемдневният срок и документите не следва да бъдат разглеждани.

Със 7 гласа “за” СЕМ

РЕШИ:

Отказва издаване на регистрация за осъществяване на телевизионна дейност, защото заявителят “Кей-Ес-Ви-Сат” ООД – град Банско не е спазил изискванията на член 111, ал.2.

ПО “ПЕТА” ТОЧКА:

Стефан Красимиров докладва становище относно смисъла на понятията “лична неприкосновеност” и “личен живот”, употребени съответно в член 10, алинея 1, точка 4 и в член 16 от ЗРТ.

Член 10, алинея 1, точка 4 предвижда, че при осъществяването на своята дейност радио- и телевизионните оператори се ръководят от принципа за защита на личната неприкосновеност на гражданите. Член 16, алинея 1 забранява на радио- и телевизионните оператори да създават и предоставят за разпространение предавания, съдържащи информация, свързана с личния живот на гражданите, без тяхно съгласие.Красимиров счита, че на първо място трябва да се изясни понятието лична неприкосновеност. Предвид предмета и целта на закона ЗРТ не визира наказателна неприкосновеност.../пълният текст на становището е приложен в документите към протокола/

Райчо Райков направи положителна оценка на подготвеното становище и предложи то да се гласува при пълен състав на СЕМ. Председателят даде думата за мнения по становището.

Доц.д-р Пешева припомни, че конкретния повод за становището е по казуса свързан със “Сигнално жълто” на телевизия СКАТ.

Райчо Райков каза, че за съжаление не само “Сигнално жълто”, но и други предавания принуждават Съветът да преценява колко конституционно обоснована защита пада. Тя равно съответства на задължението на операторите да пазят доброто име, честта и достойнството на гражданите.

Тома Иванов сподели трайното си мнение, че СЕМ не бива да излиза много често със становища и решения, защото практиката е многообразна. От правна и професионална гледна точка становището е направено брилянтно, но с какво то помага при разрешаването на конкретен казус? Иванов каза, че повтаря позицията си от предишни заседания, че издаването на такива становища: тълкувателни, обяснителни или разяснителни върху закона и Конституцията излизат леко извън правомощията на Съвета и не помагат при решаването на конкретни казуси. Нещо повече дават възможност на заинтересовани страни, че всеки един може да аргументира правен интерес и да атакува становище. Такива случаи СЕМ е имал. Иванов се е сблъсквал в дългогодишната си практика в БНТ с десетки случаи в които граждани са се чувствали обидени или засегнати от един или друг материал в телевизията. Например прави се репортаж за състоянието на женския пазар. Снима се един продавач, който в последствие казва, че е нарушено конституционното му право. От фактическа гледна точка тези примери показват, колко сложен е всеки един казус сам за себе си. Би следвало, когато Съветът е сезиран от гражданин или организация по конкретен повод да взима конкретни решения или да се съставят актове, ако е нарушен закона.

Стефан Красимиров сподели, че в закона никъде не е споменато нищо за защита на добро име, чест и достойнство, единствено в разпоредбата за “личната неприкосновеност” .

Юлиана Тончева каза, че изказването и е с продължение на изложеното от Тома Иванов и се базира на решение, с което се очаква членовете на СЕМ да гласуват. Според нея констатациите записани в края на проекто-решението излизат извън рамките на правомощията на СЕМ. Общо взето с тях СЕМ казва на законотворците, че са си свършили работата. По отношение на законодателната инициатива Съветът има право да обърне внимание за това, че някой текст не е достатъчно свършен и следва да бъде допълнен и разгледан. От тази гледна точка това решение макар и на основата на изключително добра теоретична обосновка е релевантно.

Доц.д-р Лилия Райчева благодари на Красимиров за извършената работа, която може да помогне във взимането на решения. В този смисъл възниква и въпросът дали това становище е достатъчно общо и дали то обхваща хипотетично всички възникнали ситуации в тази посока. За това е по-добре вместо СЕМ да излиза с решение да въведе практика да се съберат няколко такива становища, които методически да помогнат при взимането на решения, когато това се наложи.

Доц.д-р Пешева поддържа становището на членовете на СЕМ, че не е целесъобразно СЕМ да издава решение. Красимиров работи много прецизно и в случая се е справил великолепно. С оглед прилагането на закона при многобройни конкретни казуси, които ще възникват медийната практика и сравняването на някои тълкувателни решения на Конституционния съд, на Конституцията на медийния закон е много полезна. Експертният анализ е много полезен, той ще даде възможност на СЕМ като един инструмент как да прилага закона при точно такива конкретни казуси. Не е нужно да се излиза с решение, защото това ще ограничи цялото многообразие на медийната практика. Тя е много динамична и бързо се развива.

Мария Стефанова сподели, че не е необходимо в момента СЕМ да излиза със становище. В този много добре разработен документ има брилянтна аргументация в подкрепа на казус, който Съветът скоро трябва да решава. Така трябва да бъдат подготвени и актовете, с добре обоснована аргументация и мотиви.

Анна Хаджиева каза, че ако се вземе решение, то ще е много конкретно и няма да може да се използва в отделните случаи.

Председателят на СЕМ каза, че от една страна членовете приемат добре аргументираното становище, но споделят че едно решение би ограничило Съвета. Според Райков няма противоречие. СЕМ не излиза от правомощията си, защото член 32, алинея 2 казва: “СЕМ огласява публично взетите решения във връзка с осъществяването на своите правомощия включително начина по който прилага закона, както и основанията за промяна на своята практика.” Райков предлага наистина да се проведе още една дискусия по това становище. В случая приемането на решение е акт в който СЕМ така ще разбира нарушаване на лична неприкосновеност, чест и достойнство. Тоест Съветът ще изпълни своите задължения по закона и ще влезе в по-голямата широта на своите правомощия. В някакъв смисъл, ако това решение бъде огласено, то ще изиграе роля на демократична превенция. Всеки би могъл да го атакува, но много трудно би могло да бъде съборено в съда.

Мария Стефанова напомни, че това би могло да послужи за брилянтна аргументация по конкретен казус.

Райчо Райков каза, че СЕМ има нужда от такова решение за становище и би трябвало да го обяви в публичното пространство. Така операторите ще знаят, че ако направят предаване, което е в противоречие с това становище те влизат в нарушение. Трябва да се подходи според разбиранията и практиката, която СЕМ е установил с взимане на решение за становище. Рядко е представен така подготвен и аргументиран доклад и проект за решение на СЕМ. Върху него може да се дебатира, редактира, но има основа върху която може да се работи.

Тома Иванов сподели, че приема да се отложи взимането или не на това решение. Той каза, че и в другите държави, а би следвало и в България да стане така, не може да се показва нито в новини, нито в публицистично предаване лице, което все още не е осъдено или проститутка и т.н. без да се използват съответните ефекти-маски. У нас това не се прави от нито една телевизия. Прилага се в много редки случаи. Ако Съветът иска да въведе някаква действаща практика по-скоро това решение би трябвало да съдържа и този елемент. Тогава

ще се разбере и от телевизионните оператори и от зрителите и от гражданите, които са обект на телевизионни материали, че СЕМ е направил нещо в тази посока. Иначе преразказването на чуждата практика, теоретизирането върху проблемите, които са посочени в докладната записка не помагат за практическата работа на СЕМ.

Доц.д-р Пешева изказа мнение, че е добре да се проведе още един дебат по това становище.

Райчо Райков каза, че рамката е направена много широко, с широка аргументация, че това би покрило всичко. Ако се излезе в някой казус от тази рамка, то директно се отива в Наказателния кодекс.

СЕМ реши да проведе още дебати до взимане на решение на основание това становище.

ПО “ШЕСТА” ТОЧКА:

Златка Георгиева докладва акт № 15-03-106 от 19.12.2002 срещу “Телевизия Седем дни”АД. Възражението им е, че е излъчен филм “Есперанса”, а не “Есмералда” след обявяване на спонсора “Българска роза” - Карлово.

Райчо Райков каза, че е очевидно, че има извършено нарушение и има достатъчно обстоятелства да се издаде наказателно постановление. Той пожела Емилия Радева да направи писмени обяснения защо така е съставен акта.

СЕМ реши да прекрати наказателното постановление по член 54 от ЗАН понеже не е доказано по безспорен начин нарушението.

Златка Георгиева докладва акт № 15-03-104 от 17.12.2002 срещу БНТ за нарушение в предаването “Вкусно”. Предаването започва с показване на щанд за местни продукти в Централни хали. Водещият представя суперлативи на два вида испански колбаси. На края на предаването се оказва, че “Карол-Фернандес мийт” е спонсор на предаването. Нарушението е по член 92, ал.1 от ЗРТ.

Възражението е че кадрите не са от Централни хали, а от испански пазар.

Със 7 гласа “за” СЕМ

РЕШИ:

Налага санкция от 2 000 лева на основание акт № 15-03-104 от 17.12.2002 срещу БНТ за нарушение в предаването “Вкусно” на член 92, ал.1 от ЗРТ.

Тома Иванов напомни, че нарушения от този тип има много в предаването на “На кафе” с водещ Гала по “Нова телевизия”. Варвара рекламира майонеза “Олинеза”. Това е неуважение към СЕМ като орган. Не се извършва мониторинг на предаването, което многократно е изисквано от членовете на Съвета и не се представят никакви резултати, ако мониторингът е направен. Иванов предложи да се изиска писмено обяснение от Стефан Красимиров, защо до този момент СЕМ не е информиран по този случай, след като въпроса е поставен още през лятото..

ПО “СЕДМА” ТОЧКА:

Златка Георгиева запозна Съвета с проект за отговор на писмо до Румен Хинов и Тодор Тодоров относно жалба срещу предаването “Искрено и лично” по bTV.

След като разискваха проблема и се запознаха подробно с аргументите в проекто-писмото членовете на СЕМ решиха то да бъде изпратено до Румен Хинов и Тодор Тодоров.

ПО “ОСМА” ТОЧКА

Тома Иванов каза, че правилно “АКСЕС - София” са изпратили писмо до Държавната агенция за вътрешен финансов контрол. Писмото е изпратено и до СЕМ за сведение. Иванов предложи Съветът да изпрати писмо до Агенцията за вътрешен финансов контрол и до Сметната палата с молба да провери случая.

Райчо Райков каза, че очевидно липсва и информация. Той предложи да се изпрати и писмо до БНТ с искане за разяснение по договора.

Анна Хаджиева предложи писмото да се препрати и към Сметната палата и към Държавната агенция за вътрешен финансов контрол.

Доц.д-р Пешева каза, че правомощията на СЕМ са да се занимае с това доколкото договорът съответства на изискванията на ЗРТ.

СЕМ реши писмото да се препрати до БНТ и да се изиска допълнителна информация от тях във връзка със сигнала на фондация “АКСЕС-София” по проекта “Антикорупционна група за натиск”.

ПО ТОЧКА “РАЗНИ”:

- **Доц.д-р Райчева** информира Съвета с писмо от колегите от Словения, където вече е стартиран цифровият мониторинг на радиопрограми.

Юлиана Тончева уточни, че в Словения има седем сателитни канала и отдавна са преминали на цифрово излъчване.

Доц.д-р Райчева добави, че в писмото искат сведение какъв формат общ план за поддръждане трябва да се използва за дигиталния запис на телевизионните програми и как се предава голямо количество записи посредством телефонната линия на отдалечените станции за записване.

Райчо Райков каза, че ще се отговори на този въпрос със становища на специалистите от КРС.

Юлиана Тончева сподели, че трудно може да става някакво сравнение с колегите в Словакия не само поради разликата в стандартите и организацията на работа, но и поради факта, че самият орган е създаден по съвършено различен начин от болшинството подобни органи в Европа. Тончева е разговаряла на тази тема и с колеги от словенските радио и телевизия. За това смята, че почти няма база за сравнение.

- **Доц.д-р Райчева** представи справка за попълване на националната хармонограма за Европейската комисия и СЕМ я прие за сведение.

- **Доц.д-р Райчева** сподели, че предстои поредната среща на ЕПРА, която ще се проведе от 7 до 10 май в Неапол, Италия.

Край на заседанието 15,30 часа, следващо заседание насрочено за 13.01.2003 година.

Приложени документи към Протокол № 3:

1. Отчет от БНР с вх.№ 02-00-01 от 8.01.2003 г.
2. Докладна записка от Борислав Шабански с вх.№ 18-02-02 от 8.01.2003 г.
3. Становище от Стефан Красимиров с вх.№ 18-03-05 от 8.01.2003 г. Становището е за смисъла на понятието ”лична неприкосновеност” и ”личен живот” употребени съответно в член 10, ал.1, т.4 и в чл.16 от ЗРТ.
4. Докладна записка от Златка Георгиева с вх.№ 18-06-09 от 7.01.2003 г.относно акт № 15-03-106 и възражение с вх.№ 15-04-96 от 29.12.2002
5. Докладна записка от Златка Георгиева с вх.№ 18-06-10 от 7.01.2003 г.относно акт № 15-03-104 и възражение с вх.№ 15-04-95 от 27.12.2002 г.
6. Проект за писмо до адвокат Румен Хинов и Тодор Тодоров на жалба с вх. № 08-03-01 от 6.01.2003 г.
7. Писмо от “АКСЕС-София” до СЕМ с вх.№ 13-00-115 от 27.12.2002 г.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Анна Хаджиева..... Доц. Георги Лозанов /отсъства/

Доц.д-р Лилия Райчева..... Доц.д-р Маргарита Пешева.....

Мария Стефанова..... Стефан Димитров /отсъства/

Тома Иванов ..... Юлиана Тончева .....

Райчо Райков .....

Председател